

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы
Татар Tay Иле авыл жирлеге Советының утыз беренче утырышы

Татар Tay Иле авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ

22 гыйнвар, 2024 ел

№ 89

Татарстан Республикасы Питрәч
муниципаль районы Татар Tay
Иле авыл жирлеге башкарма
комитеты турында Нигезләмәне
раслау хакында

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Татар Tay Иле авыл жирлеге башкарма комитеты турында Нигезләмәне «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законга, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Татар Tay Иле авыл жирлеге Уставына туры китерү максатларында Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Татар Tay Иле авыл жирлеге Советы карап бирде:

1. Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Татар Tay Иле авыл жирлеге башкарма комитеты турында күшүмтада бирелгән Нигезләмәне расларга.
2. «Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Татар Tay Иле авыл жирлеге башкарма комитеты турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2023 елның 28 декабрендәгә 87 номерлы Питрәч муниципаль районы Советының карапын үз көчен югалткан дип танырга.
3. Элеге каарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматы рәсми порталында (www.pravo.tatarstan.ru) hәм Питрәч муниципаль районы рәсми сайтында (www.pestreci.tatarstan.ru) бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).
4. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Питрәч муниципаль районы
Татар Tay Иле авыл жирлеге башлыгы

Ф.Ф. Хәсәнов

Питрәч муниципаль районы
авыл жирлеге Советы
каары белән расланды
гыйнвар, 2024 ел №

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Татар Тау Иле авыл
жирлеге башкарма комитеты турында
НИГЕЗЛӘМӘ

1. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Татар Тау Иле авыл жирлеге башкарма комитеты Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы жирле үзидарә органы булып тора (алга таба - торак пункт), башкарма-идарә иту функцияләрен башкара.

2. Рәсми атамасы: Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Татар Тау Иле авыл жирлеге башкарма комитеты, кыскартылган атамасы Татар Тау Иле авыл жирлеге башкарма комитеты.

3. Татар Тау Иле авыл жирлеге башкарма комитеты үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе Конституциясе, федераль конституциячел законнар, аларга ярашлы рәвештә Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, жирлек уставы, жирле референдумнарда кабул ителгән каарлар һәм башка муниципаль хокукый актлар, шулай ук әлеге Нигезләмә белән житәкчелек итә.

4. Татар Тау Иле авыл жирлеге башкарма комитеты үз эшчәнлеген жирлек территориясендә Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите башкарма органнары, территориаль федераль башкарма хакимият органнары, район жирлекләренең жирле үзидарә органнары, оешмалар һәм иҗтимагый берләшмәләр белән үзара хезмәттәшлектә алыш бара.

2. Юридик статусы

1. Татар Тау Иле авыл жирлеге башкарма комитеты юридик зат булып тора.

2. Татар Тау Иле авыл жирлеге башкарма комитетының бланки исемле мәхере бар.

3. Татар Тау Иле авыл жирлеге башкарма комитеты милек һәм милек булмаган хокукларны һәм бурычларны сатып алышга һәм гамәлгә ашырырга, судта дәгъвачы яки җавапчы булып чыгыш ясарга хокуклы, мөстәкыйль баланска ия.

4. Татар Тау Иле авыл жирлеге башкарма комитеты адресы:

- юридик адресы: 422782, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Питрәч районы, Татар Тау Иле авылы, Совет урамы, 15 нче йорт;

пошта адресы: 422782, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Питрәч районы, Татар Тау Иле авылы, Совет урамы, 15 нче йорт.

3. Татар Тау Иле авыл жирлеге башкарма комитеты структурасы

1. Башкарма комитет структурасы Жирлек башлыгы тәкъдиме буенча жирлек Советы тарафыннан раслана.

2. Жирлекнең башкарма комитеты структурасына Башкарма комитет житәкчесе Жирлек башлыгы, Башкарма комитет секретаре, Башкарма комитеттың башка вазифалы кешеләре керә.

3. Жирле үзидарә органнары структурасын үзгәрту Уставка үзгәрешләр керту юлы белән башкарыла.

4. Татар Тау Иле авыл жирлеге башлыгы

1. Жирлек башлыгы бер үк вакытта Жирлек Советын һәм Жирлекнең башкарма комитетын житәкли.

2. Жирлек башлыгы үз вәкаләтләрен дайми нигездә гамәлгә ашыра. Жирлек башлыгының вәкаләтләр чоры кимендә ике һәм биш елдан да ким була алмый.

3. Жирлек башлыгы жирлекнең ин югары вазыйфаи заты булып тора, жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итү буенча Устав тарафыннан үз вәкаләтләре бирелә.

4. Жирлек башлыгының вәкаләтләре аның үз вазыйфасына керешкән көненнән башлана һәм яңа сайланган Жирлек башлыгы вазыйфасына керешкән көнендә туктатыла.

5. Жирлек башлыгы эшчәнлеген матди-финанс белән тәэмин итү федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, Жирлек Советының Уставында һәм норматив хокукий актларында каралган шартларда авыл жирлеге бюджеты акчалары исәбеннән башкарыла.

6. Авыл жирлеге башлыгы Жирлек һәм Советының игътибарын жәлеп итә һәм турыдан-туры халыкка житкерә.

7. Авыл жирлеге башлыгы Жирлекнең башкарма комитетын төзи һәм аның эшчәнлегенә Устав һәм Жирлекнең башкарма комитеты турындагы Нигезләмә нигезендә житәкчелек итә, Жирлек башкарма комитеты хезмәткәрләре вазыйфасын билгели һәм азат итә.

8. Жирлек башкарма комитеты житәкчесенең - Жирлеге башлыгы вазифаларын вакытлыча үтәү (авыруга яисә отпускка бәйле рәвештә) Татар Тау Иле авыл Жирлек башкарма комитеты карапы белән башкарма комитет секретарена яисә Жирлек Башкарма комитетының башка вазыйфаи затына йөкләнә.

9. Жирлек Советы, жирлекнең жирле үзидарәсeneң башка органнары һәм башка муниципаль берәмлекләр, дәүләт хакимиye органнары, гражданнар, оешмалар белән мөнәсәбәтләрдә Жирлек башкарма комитеты тәкъдим итә.

10. Жирлек Башкарма комитеты структурасы проектын Совет раславына кертә, хезмәткәрләр санының ин чик чиге һәм хезмәт өчен туләү фонды билгеләгән структура нигезендә Жирлек Башкарма комитетының штат расписаниесен раслый.

11. Жирлек муниципаль хезмәткәрләрен һәм башкарма комитетының башка хезмәткәрләрен вазыйфаларына билгеләп куя һәм вазыйфаларыннан азат итә, аларның эшчәнлеген тикшереп тора, кызыксындыру һәм дисциплинар җаваплылык чараларын күрә.

12. Жирлек башкарма комитеты тарафыннан федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итә, аларны үтәү өчен шәхсән

жаваплы; тиешле законнар нигезендә һәм үтәгендә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле мәсъәләләр буенча хокукий актлар чыгара;

13. Жирлек башкарма комитеты компетенциясенә кертелгән жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча хокукий актлар, шулай ук Жирлек башкарма комитеты эшен оештыру мәсьәләләре буенча хокукий актлар чыгары.

14. Жирлек Советына Жирлек башкарма комитетының эшчәнлеге һәм эшчәндеге түрүнда хисап тапшыра.

15. Жирлек башкарма комитеты халыкка дайми рәвештә хәбәр итә, жирлек башкарма комитеты хезмәткәрләре тарафыннан гражданнары кабул итүне оештыра, айга кимендә бер тапкыр гражданнары шәхси кабул итүне гамәлгә ашыра, гражданнарың тәкъдимнәрен, гаризаларын һәм шикаятыләрен карый, алар буенча каарлар кабул итә.

16. Дәүләт һәм башка органнардагы Жирлек мәнфәгатьләрен тәэмин иту һәм яклай чараларын күрә, башкарма комитет исеменнән судка гариза бирә, ышанычнамәләр тапшыра;

17. Жирлек башлыгы карамагына федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары белән кертелгән башка вәкаләтләрне, шулай ук Устав тарафынан кертелгән башка вәкаләтләрне Жирлек башлыгы компетенциясенә күчерә.

18. Жирлек башлыгы утырыш башкарма комитети тарафыннан үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда, шул исәптән бюджет акчаларыннан һәм бюджеттан тыш акчалардан рациональ файдалануда ин зур нәтижәлелеккә ирешу максатларында кинәшмә органнары төзөргө хокуклы.

19. Әлеге Нигезләмә белән Устав арасында каршылыклар булган очракта, Уставның нигезләмәләре кулланыла. Региональ яисә федераль законнар белән Устав нигезләмәләре каршылыклы булган очракта, Татарстан Республикасы законнары һәм Россия Федерациясе законнары кулланыла.

20. Жирлек башлыгы «Коррупциягэ каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федеरаль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар hәм аларның көрәш турында» 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федеरаль тикшереп төрү турында» 2013 елның 7 маендағы 79-ФЗ номерлы Федеरаль закон белән билгеләнгән чикләүләрне, түюларны, бурычларны үтәргә тиеш.

5. Татар Тай Иле авыл жирлелеге Башкарма комитеты вәкаләтләре

1. Башкарма комитет:

- Жирлек бюджеты проектын эшли;
  - Жирлек бюджетының үтәлешен тәэмін итә;
  - Жирлек бюджетының үтәлеше турында хисап өзерли;
  - Жирлекнең икътисады һәм социаль өлкәсе торышын чагылдыра торған
стик курсаткечләрне жыюны оештыра һәм курсателгән дәүләт хакимияте
нарына Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә тапшыру;

- стратегик планлаштыру өлкәсендә «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июнендәге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган вәкаләтләргә ия;

2) жирлек территориясендә муниципаль милеккә идарә, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:

- Жирлек муниципаль милкендәге мөлкәт белән идарә итә, муниципаль милек объектларын төзү, сатып алу, алардан файдалану, кушу һәм арендалау мәсьәләләрен хәл итә;

- Жирлек Советы каары белән билгеләнә торган очракларда муниципаль мөлкәтне читләштерү турында тәкъдимнәрне, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәрне Совет тарафыннан килемештерүгә (раслауга) кертә;

- Жирлекнең икътисадый һәм социаль үсесенде муниципаль милектәге предприятиеләр, оешмалар белән хезмәттәшлек турында шартнамәләр төзи; жирлек территориясендә халыкка хезмәт күрсәту өлкәсендә төрле милек рәвешләрендәгә предприятиеләр төзүгә ярдәм итә;

- Жирлек Советы билгеләгән тәртип нигезендә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзи, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлеген финанс белән тәэммин итә һәм муниципаль биремнәрне бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр тарафыннан үтәүне финанс белән тәэммин итә; муниципаль учреждениеләрне һәм предприятиеләрне үзгәртеп оештыру һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә билгеләнә һәм аларның житәкчеләрен үз вазыйфасыннан азат итә;

- муниципаль заказны формалаштыра һәм урнаштыра; Жирлекне төзекләндерү, халыкка коммуналь хезмәт күрсәту, социаль инфраструктура объектларын төзү һәм ремонтлау, продукция житештерү, халыкның қөнкүреш һәм социаль-мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен кирәkle хезмәт күрсәту, жирлекнең үз матди һәм финанс чараларын кулланып, башка эшләрне башкаруга заказчы булып тора;

- социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларга «Коммерциягә карамаган оешмалар турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 31.1 һәм 31.3 статьяларында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә ярдәм күрсәтә;

- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

3) территориаль планлаштыру, жирдән һәм башка табигый ресурслардан файдалану, әйләнә-тирә табигать мохитен саклау өлкәсендә:

- Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә Жирлекнең генераль планы проектын һәм Жирлекнең башка шәһәр төзелеше документациясе проектларын эшли һәм Совет раславына кертә, аларны гамәлгә ашыруны тәэммин итә;

- халыкка экологик хәл турында хәбәр итә, табигатьтән файдалану турындагы законнарны бозучы әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудыручы предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар гамәлләре турында тиешле органнарга хәбәр итә;

- үз белдеге белән төзелгән корылманы жимеру турында, рөхсәтsez корылманы жимеру яисә аны капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен жир белән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре, территорияне планлаштыру документлары, яисә федераль кануннарда билгеләнгән

капиталь төзелеш объектлары параметрларына туры китерү турыйндағы каарны Россия Федерациясе гражданлық законнары нигезендә кабул итә.

4) төзелеш, транспорт һәм элемтә өлкәсендә:

- муниципаль торак фондын төзүне һәм карап тотуны оештыра, аның исәбен алып бара, жирлек территориясендә торак төзелеше өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;

- социаль наем шартнамәләре буенча бирелә торган торак урыннарга мохтажлар буларак гражданнарны билгеләнгән тәртиптә исәпкә ала;

- торак биналарны торак булмаган биналарга һәм торак булмаган биналарга күчерү турында билгеләнгән тәртиптә карап кабул итә, күпфатирлы йортта биналарны яңадан урнаштыруны һәм яңадан планлаштыруны килештерә, билгеләнгән тәртиптә муниципаль һәм хосусый торак фондының торак урыннарын яшәү өчен яраксыз дип таный, күпфатирлы йортлардан тыш, Россия Федерациясе яисә Россия Федерациясе субъекты милкендә булган, авария хәлендәге һәм жимерелергә яисә реконструкцияләнергә тиешле барлық торак урыннары булган күпфатирлы йортлардан тыш;

- Жирлектә яшәүче һәм торак шартларын яхшыртуға мохтаж аз керемле гражданнарны, торак законнары нигезендә торак урыннары белән тәэмин итә,

- муниципаль торак фондыннан файдалануны һәм аны саклауны, әлеге фондның санитария һәм техник кагыйдәләрендә һәм нормаларында, законнарның башка таләпләрендә билгеләнгән торак урыннарының туры килүен тикшереп тора;

- Жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген һәм аларда юл хәрәкәте куркынычсызлығын тәэмин итә;

- халыкны элемтә хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;

5) авыл хужалығын һәм эшкуарлыкны үстерү өлкәсендә:

- авыл хужалығы житештерүен үстерү һәм авыл хужалығы продукциясе, чимал һәм азық-төлек базарын киңайту өчен шартлар тудыра;

- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

6) халыкка торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм башка хезмәт күрсәтү өлкәсендә:

- халыкны жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра; базарлар һәм ярминкәләр оештыра;

- ял вакытын оештыру һәм халыкны мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра;

- массакүләм физик культура һәм массакүләм спорт жирлеге территориясендә үсеш өчен шартлар тәэмин итә, жирлекнең рәсми физкультура-савыктыру һәм спорт чараларын уздыруны оештыра, спорт объектларын төзү урыны территориясендә стимуллаштыру чараларын күрә, муниципаль торак фонды йортлары янындағы территориядә спорт мәйданчыкларын төзүне һәм карап тотуны, башка муниципаль спорт корылмаларын төзүне һәм карап тотуны тәэмин итә;

- Жирлек халкының күпләп ял итүе өчен шартлар тудыра һәм халыкның күпләп ял итү урыннарын төзекләндерүне оештыруны тәэмин итә, моңа гражданнарның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яролосаларына ирекле керүен тәэмин итү дә керә;

, - ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыра һәм күмү урыннарын карап тотуны тәэмин итә;

- халыкны энергия белән тәэмин иту һәм энергетика нәтижәлелеген күтәрү өлкәсендә муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны гамәлгә ашыра, Жирлек чикләрендә муниципаль торак фонды тәшкил итә торган йортларны энергетика тикшерүен үткәрүне оештыруны, энергия белән тәэмин иту турындагы һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру турындагы законнарда каралган башка чараларны оештыруны һәм уздыруны гамәлгә ашыра;

- Жирлекнең коммуналь инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү, Жирлекнең транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү, таләпләр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган Жирлекнең социаль инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын эшли һәм раслый;

7) төзекләндерү өлкәсендә:

- каты коммуналь калдыкларны туплау (шул исәптән аерым туплау) һәм транспортта ташу эшчәнлеген оештыруда катнаша;

- төзекләндерү кагыйдәләренең үтәлешен тикшереп тора, Жирлек территориясен күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә төзекләндерүне оештыру белән шөгыльләнә;

- адрес объектларына адреслар бирүне, адресларны үзгәртү, аннулировать итүне, урам-юл чeltәре элементларына (федераль әһәмияттәге автомобиль, юлларыннан, региональ яисә муниципальара әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле әһәмияттәге жирле әһәмияттәге) исемнәр бирүне, жирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирүне, мондый исемнәрне үзгәртү, аннулировать итүне, мәгълүматны дәүләт адреслы реестрында урнаштыруны гамәлгә ашыра;

8) гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәэмин иту, халыкны һәм территорияне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә:

- Жирлек территориясендә законнарның, дәүләт хакимиите органнары һәм жирле үзидарә актларының үтәлешен, гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәэмин итә;

- Жирлек территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлтелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра;

- дәүләт хакимиите органнарның һәм дәүләт вазыйфаи затларының, предприятиеләрнен, учреждениеләрнен, оешмаларның жирле үзидарә хокукларын боза торган актларына билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән судта яисә арбитраж судта шикаять бирә;

- жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданнарга һәм аларның берләшмәләренә халык дружиналары эшчәнлеге өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;

- Жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янғын куркынычсызлығы чараларын үткәрүне тәэмин итә;

- муниципаль сайлауларны, жирле референдумны, чакыртып алу буенча тавыш бирүне әзерләүне һәм уздыруны оештыру һәм матди-техник тәэмин итүне Жирлек чикләрен үзгәртү, Жирлек янарту мәсьәләләре буенча тавыш бирүне гамәлгә ашыра;

, - жыелышлар, митинглар, урам йөрөшлөре, демонстрацияләр һәм пикетлар үткәргә, спорт, тамаша кылу һәм башка массакуләм жәмәгать чараларын оештыруга бәйле законнарда каралган чараларны гамәлгә ашыра;

- су объектларында кешеләрнең куркынычсызлығын тәэмин итү, аларның гомерен һәм сәламәтлеген саклау чараларын гамәлгә ашыруны тәэмин итә;

- Жирлек территориясендә урнашкан жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкаръләрен) саклап калуны, алардан файдалануны һәм аларны популярлаштыруны гамәлгә ашыра;

9) мәдәният, спорт һәм балалар һәм яшьләр белән эшләү өлкәсендә:

- балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча чаралар оештыра һәм гамәлгә ашыра, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруда катнаша, яшьләр хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү һәм яклау, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруның төп юнәлешләре буенча муниципаль программаларны эшләү һәм гамәлгә ашыру чараларын эшли, жирлектә яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру мониторингын оештыра һәм гамәлгә ашыра;

10) жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен башкару өлкәсендә:

- Жирлекнең жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен тапшырылган матди һәм финанс чараларының исәбен алыш бара һәм алардан тиешенчә файдалануны тәэмин итә;

- тиешле федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;

- Жирлекнең жирле үзидарә органнары карамагындагы матди ресурслардан һәм финанс чараларыннан аларга тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен өстәмә файдалануны жирлек Советы каарлары нигезендә тәэмин итә;

11) муниципаль контрольне гамәлгә ашыру өлкәсендә:

- тиешле территориядә муниципаль контрольне оештыра һәм гамәлгә ашыра;

- жирле үзидарә органнарына бирелгән вәкаләтләрне гамәлгә ашыру буенча региональ дәүләт контроле (кузәтчелек) оештыра һәм гамәлгә ашыра;

- эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруның административ регламентларын эшли. Күрсәтелгән административ регламентларны эшләү һәм кабул итү Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла;

- эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контроль нәтижәлелеген мониторинглауны оештыра һәм үткәрә, аны үткәру күрсәткечләре һәм методикасы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан раслана;

- федераль законнарда, законнарда һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актларында каралган вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;

12) башка вәкаләтләр:

- жирлекнең архив фондларын формалаштыруны тәэмин итә;

- опека һәм попечительлек эшчәнлелеген гамәлгә ашыруда катнаша;

- үз вәкаләтләре чикләрендә федераль законнар нигезендә халыкара һәм тышкы икътисадый элементләрне гамәлгә ашыра;

- Жирлек халкы өчен әлеге Уставның 5 статьясындагы 1 пунктының 4, 6 һәм 9 бүлекләрендә каралган эшләрне (шул исәптән дежурстволарны) жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү максатларында социаль әһәмиятле эшләрне (шул исәптән дежурстволарны) ирекле нигездә башкаруга гражданнарны жәлеп итү түрүнда карап кабул итә һәм аларны уздыруны оештыра;

- Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча башка вәкаләтләрне, законнарда, әлеге Устав тарафыннан кертелгән вәкаләтләрдән тыш, Жирлек Советы, Жирлек башлыгы яисә жирле үзидарәнең башка органнары компетенциясенә жирлек Советы караплары белән гамәлгә ашыра.

2. Башкарма комитет Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итү буенча түбәндәгे вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

Жирлек музейларын төзи;

- нотариус Жирлектә булмаган очракта кануннарда каралган нотариаль гамәлләр қыла;

- опека һәм попечительлек эшчәнлеген гамәлгә ашыруда катнаша;

- жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләрнең хокукларын гамәлгә ашыруга бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра;

- Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм жирлек территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чарапларны гамәлгә ашыруга ярдәм итә;

- Жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизацион әзерләү чарапларын оештыруды һәм гамәлгә ашыруды катнаша;

- муниципаль янғын сакчылары төзи;

- туризмы үстерү өчен шартлар тудыра;

- кеше хокукларын тәэммин итүгә җәмәгать контролен гамәлгә ашыручы һәм мәжбүри тоту урыннарындагы затларга булышлык күрсәтүче ижтимагый күзәтү комиссияләренә ярдәм күрсәтә;

- инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук инвалидларның гомуморсия ижтимагый берләшмәләре тарафыннан «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау түрүнда» 1995 елның 24 ноябрендәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә оешмаларга ярдәм күрсәтә;

- хужаларсыз хайваннар белән эш итү эшчәнлеген гамәлгә ашырганда чараплар оештыра;

- «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре түрүнда» Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чарапларны гамәлгә ашыра;

- инвалидларның, сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затларның физик культурасын һәм спортын, җайлашу физик культурасын һәм җайлашу спортын үстерүгә ярдәм итә;

- «Кулланучылар хокукларын яклау түрүнда» 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы Россия Федерациясе Законында каралган кулланучылар хокукларын яклау чарапларын гамәлгә ашыра;

- участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына әлеге вазыйфаны хезмәткәр биләгән вакытка торак урыны бирә;

- исерек, наркотик яки башка токсик матдәләр нәтижәсендә исерек затларга ярдәм күрсәту чарапларын күрә;

- инициативалы проект турында фикер алыша һәм аны хуплау мәсьәләсе
буенча карар кабул итә.

3. Жирлекнең башкарма комитеты муниципаль контролъне гамәлгә ашыруга
вәкаләтле орган була.

Муниципаль контроль өлкәсендәге Жирлек Башкарма комитеты
вәкаләтләренә керә:

1) тиешле территориядә муниципаль контролъне оештыру һәм гамәлгә ашыру;

2) жирле үзидарә органнарына тапшырылган гамәлгә ашыру вәкаләтләрен
региональ дәүләт контролен (кузәтчелеген) оештыру һәм гамәлгә ашыру;

3) эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контролъне гамәлгә
ашыруның административ регламентларын эшләү. Күрсәтелгән административ
регламентларны эшләү һәм кабул итү Россия Федерациясе субъектларының
норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла;

4) эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контроль нәтиҗәлелеген
мониторинглауны оештыру һәм уздыру, күрсәткечләр һәм аны үткәрү методикасы
Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан раслана;

5) федераль законнарда, законнарда һәм Татарстан Республикасы
субъектларының башка норматив хокукий актларында каралган башка вәкаләтләрне
гамәлгә ашыру. Муниципаль контролъне турыдан-туры гамәлгә ашыру
функцияләрен Жирлекнең башкарма комитеты органнарына мондый органнарының
статусын билгеләүче хокукий актлар нигезендә йөкләргә мөмкин.

Юридик затларга, индивидуаль эшкуарларга муниципаль контролъне гамәлгә
ашыруга, тикшерүләрне оештыруга һәм уздыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата
«Дәүләт контролен (кузәтчелеген) һәм муниципаль контролъне гамәлгә ашырганда
юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында»
2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы закон нигезләмәләре
кулланыла.

6. Хезмәт мөнәсәбәтләре

1. Татар Тау Иле авыл жирлеге Башкарма комитетында хезмәт Россия
Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, муниципаль районда
муниципаль хезмәт турындагы нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла торган
муниципаль хезмәт булып тора. Татар Тау Иле авыл жирлеге башкарма
комитетында муниципаль вазыйфаларда хезмәт куючы затлар муниципаль
хезмәткәрләр булып тора.

2. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт мөнәсәбәтләре хезмәт законнары,
Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы муниципаль хезмәт турындагы
законнары, муниципаль районда муниципаль хезмәт турындагы нигезләмә белән
жайга салына.

3. Татар Тау Иле авыл жирлеге башкарма комитетының һәм ведомство
буйсынуындагы учреждениеләр һәм предприятиеләр житәкчеләренең мөнәсәбәтләре
хезмәт законнары, граждан законнары, әлеге Нигезләмә белән көйләнә, алар белән
бергә хезмәт шартнамәләре төзелә.

4. Татар Тау Иле авыл жирлеге башкарма комитеты хезмәткәрләренең хезмәтө
өчен түләү кануннарда һәм муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә
башкарыла.

5. Татар Тау Иле авыл жирлеге башкарма комитеты Россия Федерациисе һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган хезмәтне саклау чараларын гамәлгә ашыра һәм законнарда билгеләнгән жаваплылыкка ия.

7. Татар Тау Иле авыл жирлеге башкарма комитетының мөлкәте һәм финанс эшчәнлеге

1. Жирлек башкарма комитетының мөлкәте мөстәкыйль баланста исәпкә алына һәм әлеге Нигезләмә нигезендә жирлек башкарма комитеты тарафыннан үз вәқаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәkle төп һәм әйләнеш чараларыннан тора.

2. Жирлекнең башкарма комитеты билгеләнгән тәртиптә инвентарьны һәм башка матди кыйммәтләрне баланстан төшереп калдырырга хокуклы.

3. Татар Тау Иле авыл жирлеге башкарма комитеты әлеге максатларга жирлек бюджетында каралган акчалар чикләрендә, шулай ук законнар белән тыелмаган башка чыганаклар исәбеннән финанслана.

4. Татар Тау Иле авыл жирлеге башкарма комитетының финанс һәм икътисадый нигезен: Жирлек бюджетының үз керемнәре, югарырак бюджетлардан бюджетара трансфертлар, шулай ук идарә функцияләрен гамәлгә ашыру өчен Татар Тау Иле авыл жирлеге башкарма комитетына тапшырылган башка муниципаль мөлкәт тәшкил итә.

8. Татар Тау Иле авыл жирлеге башкарма комитеты ликвидациясе һәм яңадан оештыру

Татар Тау Иле авыл жирлеге башкарма комитетын бетерү һәм үзгәртеп кору федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында һәм жирле үзидарә органнарының норматив актларында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.